

Schrijf u in op de Newsletter

10 jaar CongoForum - Contact - CongoForum en zijn missie

ZOEK

Aanbevelen Delen 1,2K

Reportages

28.06.15 Straatkinderen – ORPER ontfermt zich over 'de mussen' van Kinshasa (CongoForum)

KINSHASA – Aan straatkinderen is er in Kinshasa en op veel andere plaatsen in de DR Congo géén gebrek. De Congolese staat laat het grotendeels afweten wanneer het erom gaat deze kinderen op te vangen en te reintegreren in de maatschappij. ORPER is één van de organisaties die zich in de Congolese hoofdstad ontfermen over het lot van straatkinderen. CongoForum had een gesprek met Alphonse Kabwe van ORPER.

Straatkinderen zijn er op heel veel plaatsen in Congo. Maar in de hoofdstad Kinshasa zijn ze wel bijzonder talrijk.

Kinderen die zonder hun ouders door het leven gaan, 'normaal' is dat zeker niet in Afrika. Maar een aantal tientallen jaren geleden dreef de grote armoede in het toenmalige Zaïre sommige kinderen zover dat ze zich gingen ophouden nabij legerkampen en campussen, plaatsen waar veel etenoverschotten te vinden waren. 'Les moineaux' werden die kinderen genoemd, 'de mussen'. Na verloop sloten sommige van deze kinderen zich aan bij bendes, die zich ophielden in bepaalde stadswijken.

Het fenomeen van de straatkinderen in Congo kreeg een extra 'impuls' door de groeiende economische crisis en het om zich heen grijpende individualisme. Gevolg was dat er af en toe kinderen op straat terecht kwamen. Gelukkig was er nog een soort van dienst sociale zaken die de ouders van deze kinderen tot de orde kon roepen. Maar de toestand verslechterde nog meer. Vandaag bestaan er geen overheidsdiensten meer die kunnen tussenbeide komen.

Rond 1975 werd het probleem van de straatkinderen of shégués nog meer zichtbaar dan voordien. De Kinois spraken van 'les phaseurs'. Deze kinderen werden soms toevertrouwd aan een structuur die hen moest 'heropvoeden'. Maar ook die structuur behoort tot het verleden. Meer en meer doken er in de straten kinderen op die rondzierven, bedelden en criminele feiten moesten plegen om te overleven. Soms belandden ze door hun gedwongen levenswijze ook in de gevangenis.

Frank Roelants

De Belg Frank Roelants, een missionaris van het goddelijke woord (SVD), engageerde zich destijds in Kinshasa voor jongeren en begeleidde hen in ziekenhuizen, gevangenis en cachots. Pater Frank en zijn medestanders werden op de Marché Gambela in de gemeente Kasa-Vubu geconfronteerd met kinderen die op straat leefden. Af en toe lieten de autoriteiten razzia's uitvoeren om het probleem in te dijken. En ook, dat dient gezegd, om jongeren te ronselen die bij het leger konden worden ingelijfd.

Als gevolg van de razzia's en de vervolging wendden sommige straatkinderen zich tot pater Frank. Die had niet echt plaats om de kinderen te huisvesten maar liet hen slapen op sportterreinen waarover hij kon beschikken. Na verloop van tijd vroegen de kinderen aan pater Frank of ze niet naar school konden gaan. De pater zocht naar een oplossing en liet de kinderen slapen in lokalen van de parochie waaraan hij verbonden was.

"In die omstandigheden werd in 1981 de eerste aanzet gegeven voor ORPER", vertelt Alphonse Kabwe. Hij is verantwoordelijk voor het personeelsbeleid bij ORPER. "Onze naam staat voor 'Oeuvre de Reclassement et de Protection des Enfants de la Rue'. Pater Frank zag zichzelf niet als de stichter van onze ngo. In zijn ogen werd de grondslag gelegd door de straatkinderen die op hem een beroep waren komen doen. De pater startte destijds met wat giften maar na een aantal jaar volstond dat niet meer en was ORPER genoodzaakt om inzamelingscampagnes op poten te zetten."

Actualiteit

Nieuwstelex

Persberichten

Reportages

Oproepen & Vacatures

Analyse en reflexie

Samenwerking

Economie

Fiche over Congo

Fiche over België

Ontwikkeling

Interviews

Links

Donate

Afrique

KONINKLIJK MUSEUM
VOOR MIDDEN-AFRIKA
MUSÉE ROYAL
DE L'AFRIQUE CENTRALE

TERVUREN

A STAD ANTWERPEN

“Op zeker ogenblik waren er alleen al in de hoofdstad méér dan 200 ngo's die zich bezighielden met straatkinderen”, schat Alphonse. “Sommige van deze ngo's deden dat eigenlijk omdat het een interessante business was.”

ORPER is aangesloten bij een netwerk van organisaties die zich engageren voor straatkinderen. “Maar er is nog een concurrerend netwerk”, klinkt het.

Werking

Hoe zit jullie werking precies in elkaar?

Alphonse Kambwe: “Om te beginnen hebben we een ‘centre mobile’, een voertuig met diverse personeelsleden die de kinderen op weekdagen opzoeken in hun milieu. Soms wordt dit voertuig ook 's nachts ingezet. De mensen van dit team praten met de straatkinderen, ook met nieuwkomers, en verzorgen zieke kinderen. Op jaarbasis komen ze in contact met naar schatting 1.000 kinderen.”

“Naast het mobiele centrum hebben we twee opvangcentra, één voor jongens en één voor meisjes. De kinderen kunnen daar eten, slapen en zich wassen. In onze vier ‘centres d'hébergement’ huisvesten we jaarlijks zo'n 120 jongens en meisjes; daar gaat het om kinderen die we ook naar school kunnen laten gaan. We beschikken verder over twee medische dispensaria om gezondheidszorg te verstrekken.”

“Alles bij elkaar heeft ORPER 53 voltijdse werknemers en rond de 20 deeltijdse personeelsleden. Vrijwilligers zijn er bitter weinig. We hebben enkele vrijwilligers uit ons eigen land en twee gedreven vrouwen uit het buitenland, de Belgische Annie Steegmans (een vroegere leerkracht van de Belgische School in Kinshasa) en een française. Onze buitenlandse vrijwilligsters komen soms naar hier om samen met de kinderen te tekenen, dansen, knutselen en aan sport te doen.”

“Om vrijwilliger te worden moet je niet noodzakelijk in het onderwijs te hebben gewerkt. Je moet wel respect hebben voor onze kinderen en hen affectie kunnen geven.”

Groot budget nodig

Ieder jaar moeten jullie zo'n half miljoen dollar zien te vergaren om de werking te kunnen voortzetten?

Alphonse: “Dat klopt. We doen veel inspanningen om elk jaar opnieuw de nodige middelen te vinden, vooral dan in Europa. Sommige van onze sponsors in Europa worden ouder en vallen weg omdat ze overlijden. Maar we houden stand, ook al is het niet gemakkelijk.”

Hoe meten jullie het succes van wat jullie doen?

Alphonse: “Wij doen sociaal werk, het gaat hier niet om exacte wetenschap. Als een kind met onze steun een zekere stabiliteit vindt, is dat al een indicatie van succes. We houden natuurlijk ook in de gaten hoe de schoolprestaties van een aantal kinderen evolueren.”

“ORPER probeert om de families van de kinderen op te sporen en zo mogelijk een hereniging van gezin en kind te organiseren. Elk jaar herenigen we zowat 35 procent van onze kinderen met hun families. We helpen de kinderen ook door hen een vak aan te leren.”

Preventie

Beter voorkomen dan genezen, zeggen sommigen. Het is heel belangrijk om te voorkomen dat kinderen op straat terechtkomen.

Alphonse: “Een terechte opmerking. Het leven op straat is voor de kinderen ruw en brutaal. Ze komen in aanraking met drugs, prostitutie, criminaliteit. Natuurlijk is het beter om aan preventie te doen. Maar ook dat is alleen mogelijk als daar genoeg middelen voor beschikbaar zijn. Soms worden onze medewerkers geconfronteerd met situaties waarbij we proberen te vermijden dat het nog meer uit de hand loopt. Dat kan bijvoorbeeld door de school te betalen voor een kind of door de ouders aan inkomsten te helpen. Het komt ook voor dat ouders zelf hun kinderen naar ons sturen. Als dat gebeurt, trachten wij zo vlug mogelijk in contact te treden met de ouders om de toestand recht te zetten.”

“De Congolese autoriteiten ondernemen weinig of niets op het vlak van preventie. Er kwamen in ons land wel wat kinderrechtters maar dat was niet zozeer de verdienste van de overheid maar eerder het resultaat van lobbying door Unicef. Er zijn ook sociaal assistenten die samenwerken met de kinderrechtters. Soms worden kinderen op vraag van de rechter bij ons geplaatst, maar daarna horen we niets meer van de staat.”

Denis BOUWEN

Pater Frank Roelants overleed op 26 juli 2001 maar zijn werk bij ORPER wordt nog altijd voortgezet. Momenteel wordt ORPER geleid door 'père Alpha'. Wie het werk van ORPER wil steunen of wie interesse heeft om bij deze ngo aan vrijwilligerswerk te doen, kan surfen naar www.orper.org. E-mailen kan naar orperkin@yahoo.fr en alphanus2@yahoo.fr. Administratieve zetel: Avenue du 27 octobre n°293/7, Limete Résidentiel (Kinshasa). Anny Steegmans (Diepenbeek) kan je bereiken via annstee@gmail.com.

Vind ik leuk Delen 18 personen vinden dit leuk.

< Terug